

Rijtjeswoning jaren '50

De rijtjeswoningen uit de jaren vijftig zijn een typisch product van de Wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Er was woningnood en een gebrek aan bouwmaterialen. Een kenmerk van deze woningen is dan ook een sobere en doelmatige bouwstijl.

Meestal zijn de woningen opgetrokken in baksteen, met soms een betonnen latei in de voorgevel en (oorspronkelijk) houten kozijnen. Ze bestaan uit een begane grond, eerste verdieping en een zolderverdieping onder een licht hellende kap. De jaren vijftig rijtjeswoningen zijn niet groot: vaak zijn ze ongeveer zes meter breed en de diepte varieert van ruim zeven tot bijna negen meter. Dus de begane grond is dikwijls 47 m² tot 51 m² groot. De indeling van de woningen is compact en praktisch. Er bevindt zich een kleine entree of gang, met een keuken aan de voor- of achtergevel en een doorzonkamer van voortot achtergevel. Op de eerste verdieping liggen drie tot vier kleine slaapkamers, een bescheiden doucheruimte met wastafel. De zolder is te bereiken met een vlizotrap. Opvallend is dat er vaak inbouwkasten aanwezig zijn, zowel op de begane grond als op de verdieping. Deze huizen hebben oorspronkelijk houten vloeren en daken, maar soms zijn de vloeren ook geheel of gedeeltelijk van beton. Vaak voldoen ze niet aan de huidige maatstaven van isolatie. Bij de oorspronkelijk bouw is een ongeïsoleerde spouwmuur opgenomen, de woning is verder nauwelijks geïsoleerd en heeft geen dubbel glas. Ook was er nog geen centraal verwarmingssysteem.

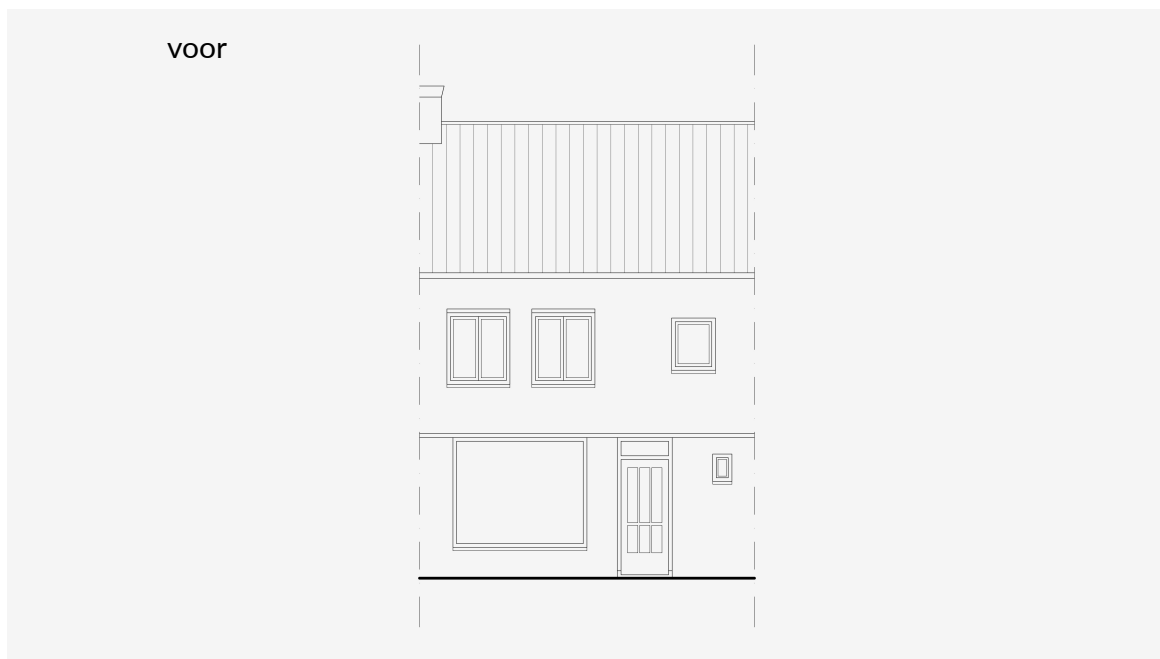
Betere toegang: voorgevel met erker en schuifpui

In veel jaren vijftig woningen zijn de voordeuren te krap en vormen de drempels lastige obstakels bij het gebruik van een rollator, rolstoel of scootmobiel.

Eigenschappen

Prijsindicatie €6.500

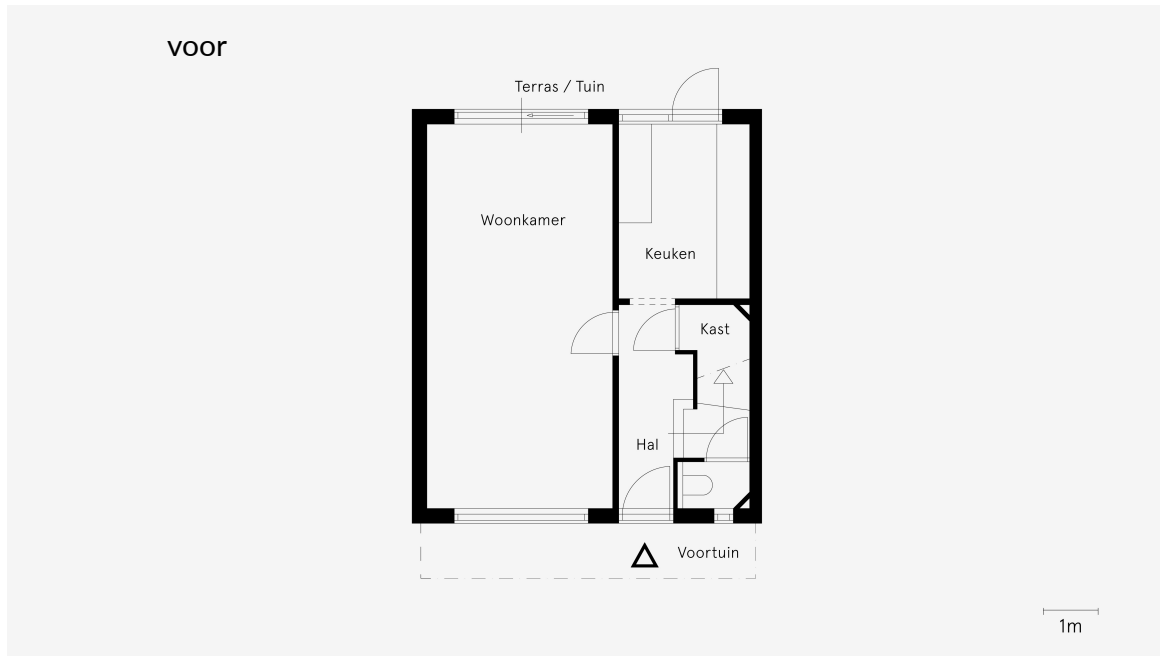
Soort oplossing entree, erker, schuifpui, woonkamer

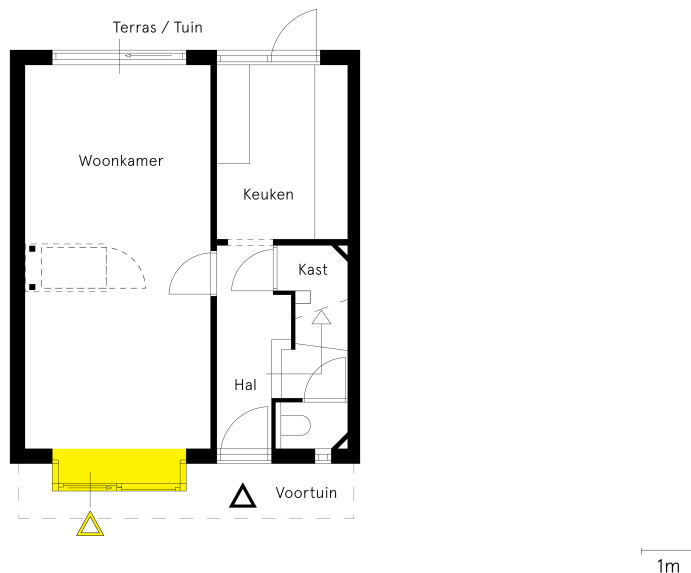
na

Langer thuis in eigen huis

na

Ook voor een buggy of kinderwagen zijn de drempels onhandig en de gang vaak te smal. In plaats van te investeren in aanpassingen aan de bestaande voordeur, hal, gang en deuren, kan ook een directe toegang tot de woonkamer of keuken worden gemaakt in de voorgevel door dubbele deuren in combinatie met een erker.

Hiervoor moet de gemetselde borstwering worden verwijderd, inclusief de eventueel aanwezige radiator. Ook moet het raamkozijn worden aangepast of vervangen worden ten behoeve van een dubbele deur. Een nieuwe radiator kan geplaatst worden aan de zijkanten, in de vorm van twee kleiner of een verticale hoger model.

Langer thuis

in eigen huis

Met deze oplossing zijn er keuzemogelijkheden welke toegang tot de woning gebruikt wordt, afhankelijk van gebruik van hulpmiddelen die meer of minder manoeuvreerruimte verlangen. Vanuit de woonkamer geredeneerd hebben dubbele deuren een directe toegang tot de voortuin of privé zone grenzend aan het trottoir. Dit kan op een laagdrempelige manier meer sociaal contact genereren.

Dubbele deuren in een erker (afbeelding 2)

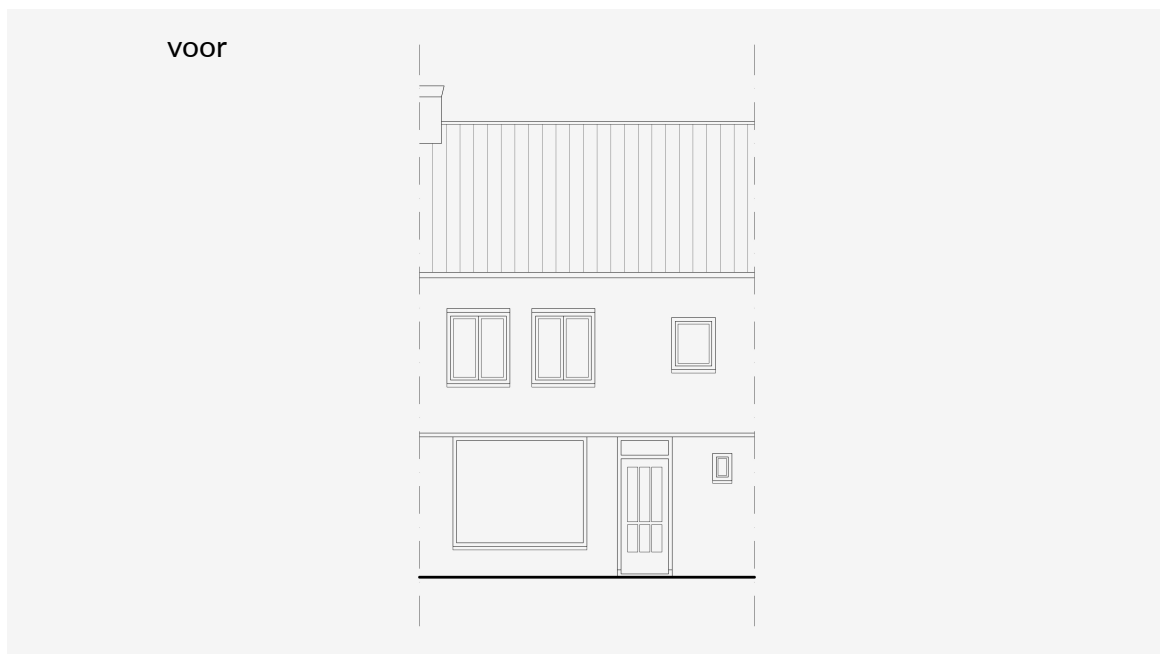
Deze oplossing kan ook gerealiseerd worden in combinatie met een erker van 50 tot 70 cm diep. Het voordeel hiervan is dat er vanuit de woonkamer zijdelings zichtlijnen ontstaan in de lengterichting van trottoir en straat. Met name voor alleenstaande ouderen die weinig uit huis komen kan dit een meerwaarde zijn ter voorkoming van sociaal isolement.

Betere toegang: voorgevel met schuifpui

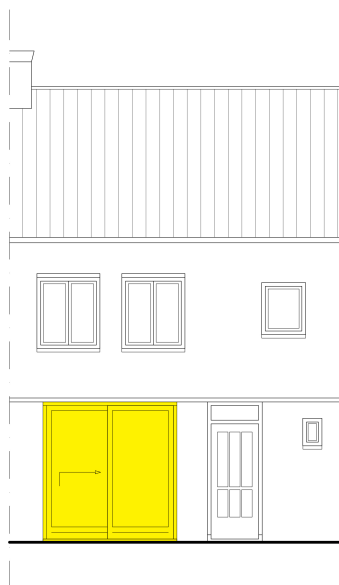
De toegang tot de woning via de voordeur heeft beperkingen. Zodra er wat meer manoeuvreerruimte nodig is, of als er wielen aan te pas komen, is de doorgang te krap en de drempel te hoog. Een schuifpui in de voorgevel kan uitkomst bieden.

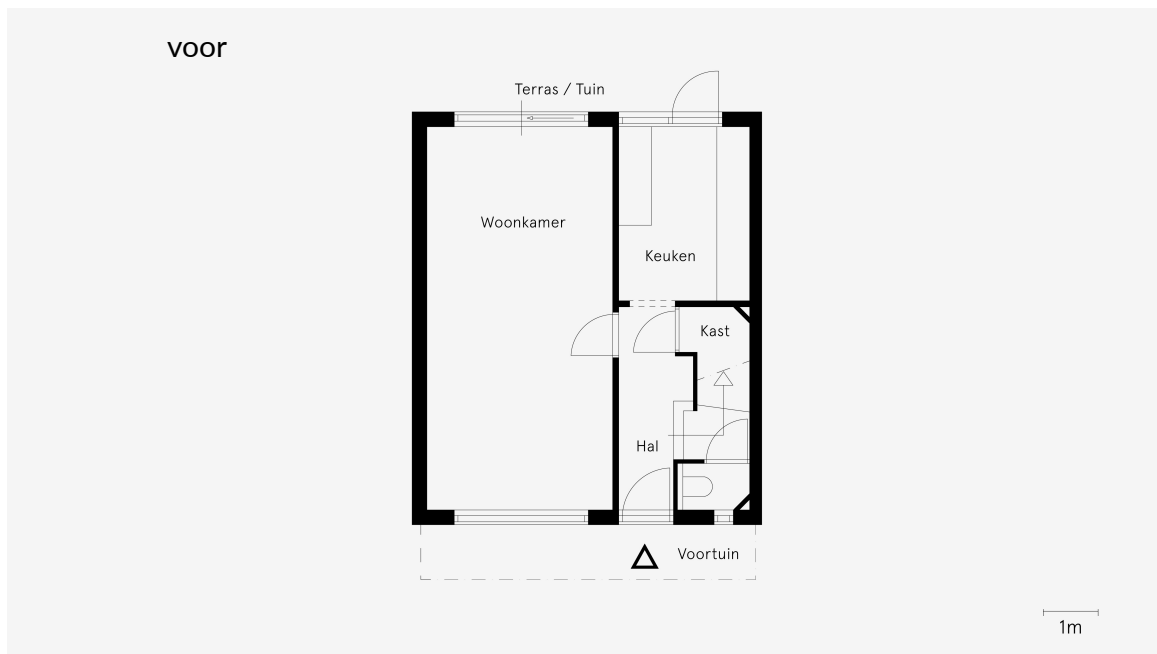
Eigenschappen

Prijsindicatie	€3.500
Soort oplossing	entree, schuifpui, woonkamer

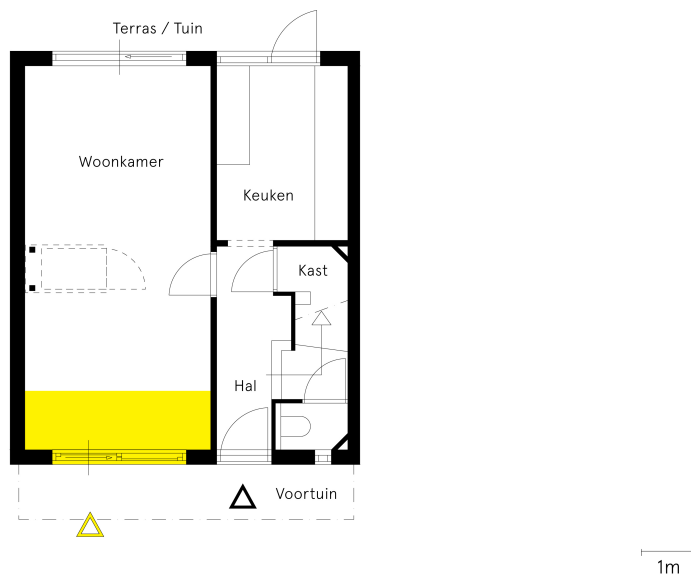

na

na

De beperkingen van de voordeur zijn niet alleen lastig voor mensen met een rollator, rolstoel of scootmobiel; ook voor een buggy of kinderwagen zijn de drempels onhandig en is de gang vaak te smal. In plaats van te investeren in aanpassingen aan de bestaande voordeur, hal, gang en deuren, kan ook een directe toegang tot de woonkamer of keuken worden gemaakt met een schuifpui in de voorgevel.

Hiervoor moet de gemetselde borstwering worden verwijderd, inclusief de eventueel aanwezige radiator. Ook moet het raamkozijn worden aangepast of vervangen ten behoeve van de schuifpui of dubbele deur. Een nieuwe radiator kan geplaatst worden aan de zijkanten, in de vorm van een verticaal hoog model of twee kleine radiatoren.

Langer thuis

in eigen huis

Met deze oplossing kun je kiezen welke toegang tot de woning je gebruikt, afhankelijk van hoeveel manoeuvreerruimte je nodig hebt. Vanuit de woonkamer geredeneerd heeft deze schuifpui of dubbele deur een directe toegang tot de voortuin of privézone grenzend aan het trottoir. Dit kan op een laagdrempelige manier meer sociaal contact genereren.

De begane grond als woonverdieping

Op de begane grond kan een zelfstandige woonruimte gecreëerd worden. In de bestaande situatie is de berging aan de tuin relatief groot. Hier kan plaats gemaakt worden voor een slaapkamer en badkamer met douche en wastafel.

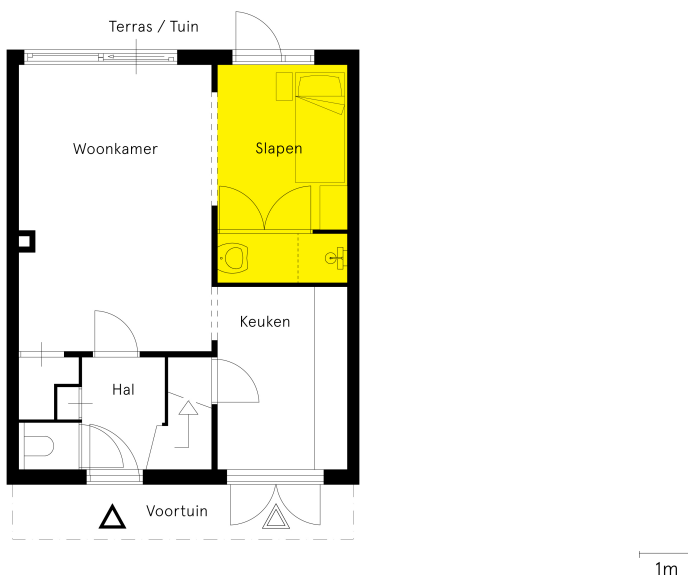
Eigenschappen

Prijsindicatie €17.750

Soort oplossing badkamer, begane grond, slaapkamer, woonkamer

na

Langer thuis

in eigen huis

Op de begane grond kan een zelfstandige woonruimte gecreëerd worden. In de bestaande situatie is de berging aan de tuin relatief groot. Hier kan plaats gemaakt worden voor een slaapkamer en badkamer met douche en wastafel.

Met het creëren van een doorgang in de dragende muur ontstaat een directe verbinding tussen woon- en slaapkamer.

Door de doucheruimte een schuifdeur of een dubbele deur te geven, ontstaat er voldoende manoeuvreerruimte. Een flexibele dorpel maakt de ruimtes makkelijker begaanbaar met een rollator of rolstoel. Met rolstoelwastafel is het mogelijk de benen onder de wastafel te schuiven en bij de wastafel te zitten.

Een ruimere overloop

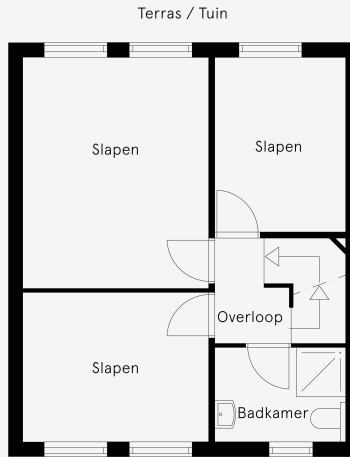
Op de verdieping van een woning uit de jaren vijftig is de overloop vaak krap en zijn de breedtes van de deuren naar de slaapkamers en badkamer smaller dan de tegenwoordig geldende maten. Dit betekent dat er maar weinig manoeuvreerruimte is, zeker wanneer de bewoner bijvoorbeeld een rollator gebruikt.

Eigenschappen

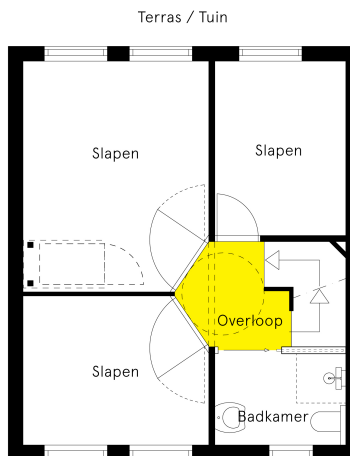
Prijsindicatie	€7.500
Soort oplossing	overloop

Langer thuis
in eigen huis

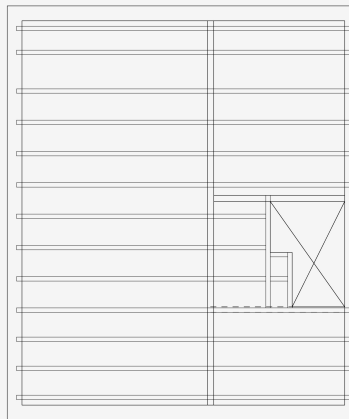
VOOR

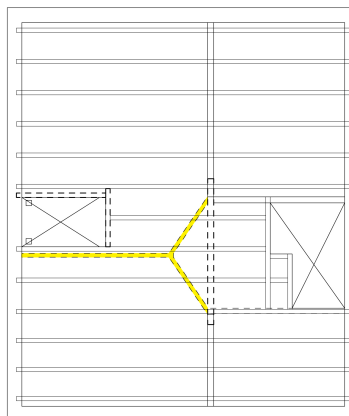
na

voor

na

Op de verdieping van een woning uit de jaren vijftig is de overloop vaak krap en zijn de breedtes van de deuren naar de slaapkamers en badkamer smaller dan de tegenwoordig geldende maten. Dit betekent dat er maar weinig manoeuvreerruimte is, zeker wanneer de bewoner bijvoorbeeld een rollator gebruikt.

Een manier om meer manoeuvreerruimte en bredere doorgangen naar de slaapkamers te verkrijgen, is om de bestaande slaapkamerdeuren te vervangen door bredere en schuin geplaatste kozijnen en deuren.

De toegang van de badkamer kan verbeterd worden door de draaiende deur te vervangen door een schuifdeur die in de wand is opgenomen. Daarmee ontstaat ook een beter bruikbare badkamerruimte.

Ter plaatse van de schuin geplaatste deuren moet onder het plafond van de zoldervloer een constructieve balk worden aangebracht (zie afbeelding 2).

Met deze bouwkundige aanpassingen in combinatie met de huislift zijn de ruimten op de verdiepingen via de overloop ook met hulpmiddelen uitstekend bereikbaar en toegankelijk.

Vergroten van de badkamer

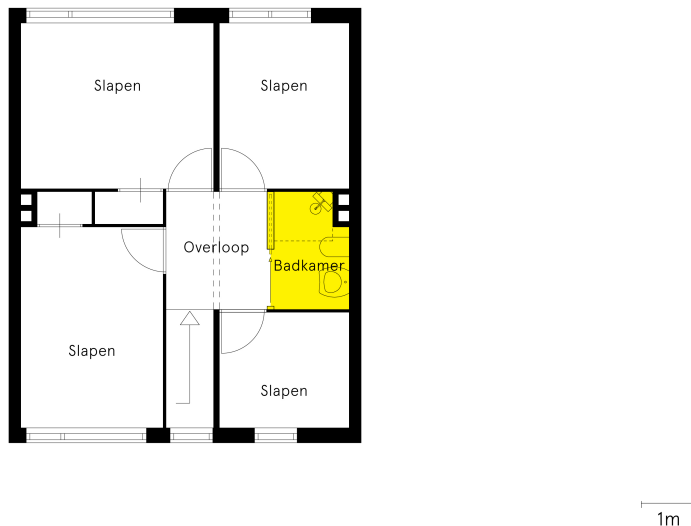
De badkamers op de verdieping zijn vaak klein. Dorpels, opstapjes, draaiende deuren en een onhandige indeling vormen vaak knelpunten in gebruik en comfort. In deze oplossingen wordt de badkamer vergroot door de aangrenzende inbouwkast te laten vervallen. Ook zijn er diverse andere oplossingen waarmee de bruikbaarheid en het comfort verbeterd kunnen worden.

Eigenschappen

Prijsindicatie	€11.000
Soort oplossing	badkamer

na

De badkamers op de verdieping van een jaren vijftig woning zijn vaak klein. Dorpels, opstapjes, draaiende deuren en een onhandig indeling vormen vaak knelpunten in gebruik en comfort. Met goed geselecteerd (innovatief) sanitair en een betere indeling van de ruimte kunnen de bruikbaarheid, veiligheid en het comfort verbeterd worden. Hieronder een aantal oplossingen.

Vergroten van de badkamerruimte

Deze badkamerruimte kan worden vergroot door een inbouwkast in de aangrenzende slaapkamer te laten vervallen. Deze extra ruimte maakt de plaatsing van een hangend toilet mogelijk.

Een schuifdeur in plaats van een draaiende deur

Een schuifdeur die is opgenomen in de wand zorgt voor een brede doorgang en zorgt voor meer ruimte doordat de draairichting van de deur vervalt.

Een flexibele dorpel

Een flexibele dorpel is een dorpel die, op het moment dat er iemand over heen rijdt met bijvoorbeeld een rollator, in de vloer zinkt tot het niveau van de vloer. Gecombineerd met een epoxy gietvloer ontstaat er een minimaal hoogteverschil. Een flexibele dorpel ziet er uit als een gewone dorpel en werkt bovendien ook als een goede waterkering in de badkamer.

Een rolstoelwastafel

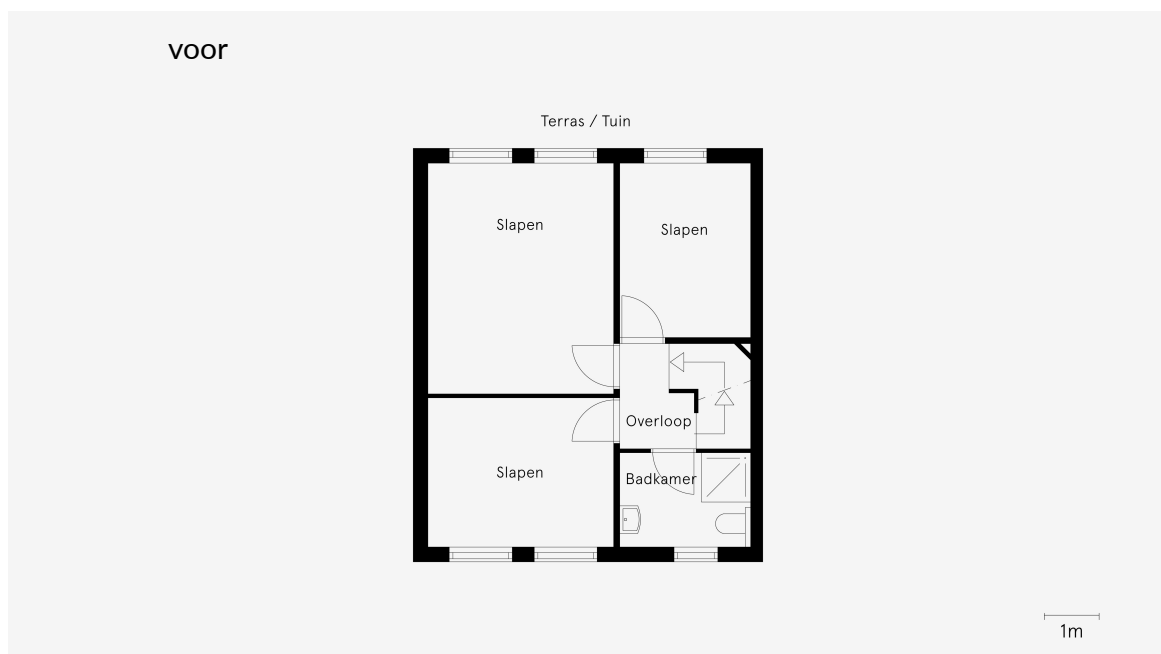
Een rolstoelwastafel geeft meer manoeuvreerruimte onder de wastafel zodat de bewoner met de benen onder de wastafel kan rijden met een rolstoel of aan de wastafel kan gaan zitten in plaats van staan.

Slim ingerichte badkamer

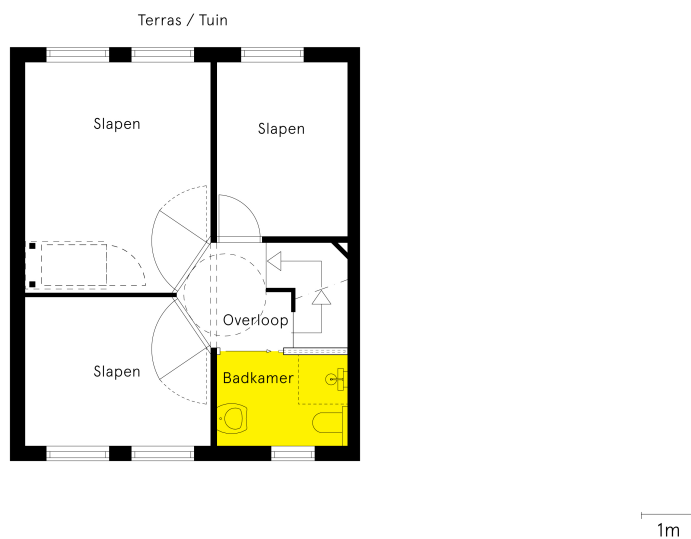
De badkamers op de verdieping deze woningen zijn vaak klein. Dorpels, opstapjes, draaiende deuren en een onhandig indeling vormen vaak knelpunten in gebruik en comfort. Met goed geselecteerd (innovatief) sanitair kunnen de bruikbaarheid, veiligheid en het comfort verbeterd worden.

Eigenschappen

Prijsindicatie	€11.000
Soort oplossing	badkamer

na

De badkamers op de verdieping van een jaren vijftig woning zijn vaak klein. Dorpels, opstapjes, draaiende deuren en een onhandig indeling vormen vaak knelpunten in gebruik en comfort. Met goed geselecteerd (innovatief) sanitair en een betere indeling van de ruimte kunnen de bruikbaarheid, veiligheid en het comfort verbeterd worden. Hieronder een aantal oplossingen.

Een schuifdeur in plaats van een draaiende deur

Een schuifdeur die is opgenomen in de wand zorgt voor een brede doorgang en zorgt voor meer ruimte doordat de draairichting van de deur vervalt.

Een flexibele dorpel

Een flexibele dorpel is een dorpel die, op het moment dat er iemand over heen rijdt met bijvoorbeeld een rollator, in de vloer zinkt tot het niveau van de vloer. Gecombineerd met een epoxy gietvloer ontstaat er een minimaal hoogteverschil. Een flexibele dorpel ziet er uit als een gewone dorpel en werkt bovendien ook als een goede waterkering in de badkamer.

Een rolstoelwastafel

Een rolstoelwastafel geeft meer manoeuvreerruimte onder de wastafel zodat de bewoner met de benen onder de wastafel kan rijden met een rolstoel of aan de wastafel kan gaan zitten in plaats van staan.

E-shower

Een E-shower is een innovatief product, fors energie- en waterbesparende douche en met veel comfort.

Als u niet alleen een douche wil, kunt u ook een instapbad overwegen (niet op de tekeningen te zien). Baden zijn voor ouderen vaak te hoog om in te stappen en soms gevaarlijk door uitglij- en valgevaar. Instapbaden met deurtje geven de mogelijkheid zonder hoge opstap in bad te gaan.

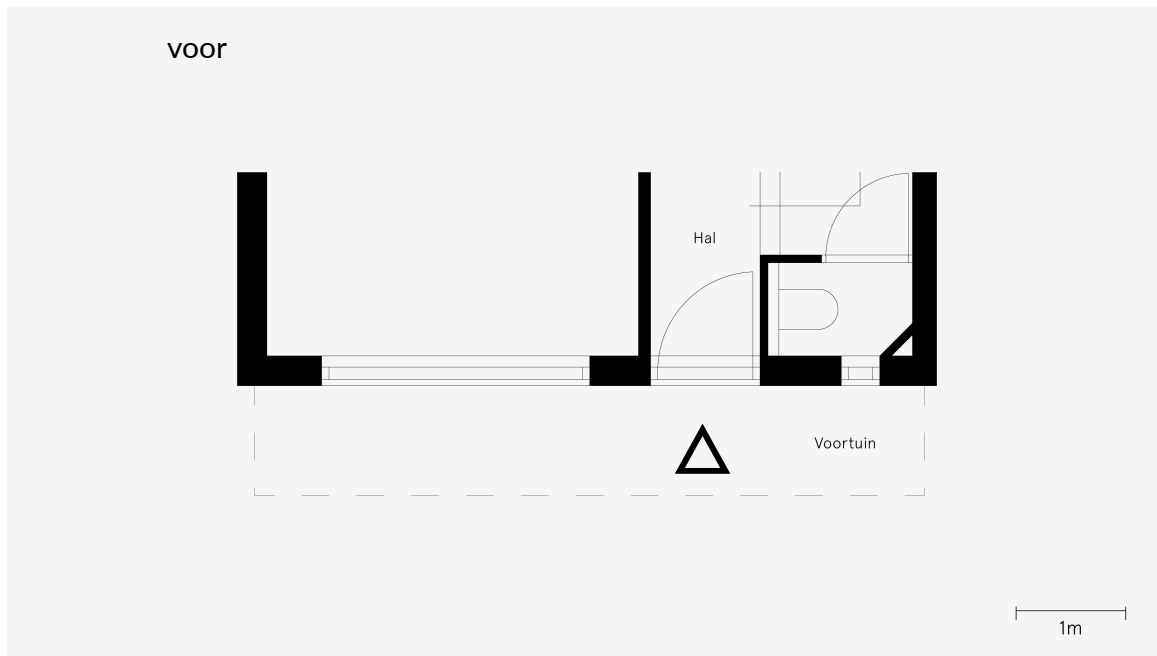
Geveltuin en schuifpui

Rijtjeswoningen uit de jaren vijftig hebben vaak een achtertuin met berging en een achterom. Aan de voorkant van het huis ligt meestal een voortuin, of op zijn minst een privézone die grenst aan het openbare trottoir. Er valt veel winst te behalen door deze privézone voor het huis aantrekkelijk in te richten en te benutten.

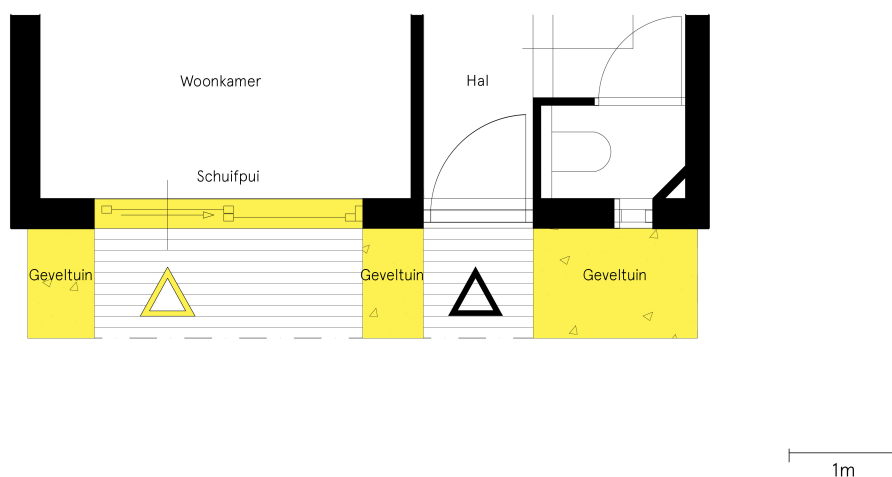
Eigenschappen

Prijsindicatie	€3.500
Soort oplossing	entree, geveltuin

Langer thuis in eigen huis

na

Deze woningen hebben vaak een achtertuin met berging en een achterom. Aan de voorkant van het huis bevindt zich meestal een voortuin, of op zijn minst een privézone die grenst aan het openbare trottoir. Er valt veel winst te behalen door deze privézone voor het huis aantrekkelijk in te richten en te benutten.

De privézone aan de voorkant van het huis is vaak niet aantrekkelijk ingericht of wordt niet door de bewoners gebruikt. En dat is jammer, want met eenvoudige aanpassingen kunnen de toegankelijkheid van de woning, het straatbeeld en het sociale contact sterk worden verbeterd. Voor alleenstaande ouderen, die vaak in isolement leven, is met name dat laatste een groot voordeel.

Langer thuis

in eigen huis

In dit voorbeeld wordt een schuifpui in de voorgevel geplaatst die de toegankelijkheid van de woning verbetert. Daarnaast wordt ook een geveltuintje aangelegd. Zie de andere voorbeelden voor een zitbankje, dubbele deur of erker.

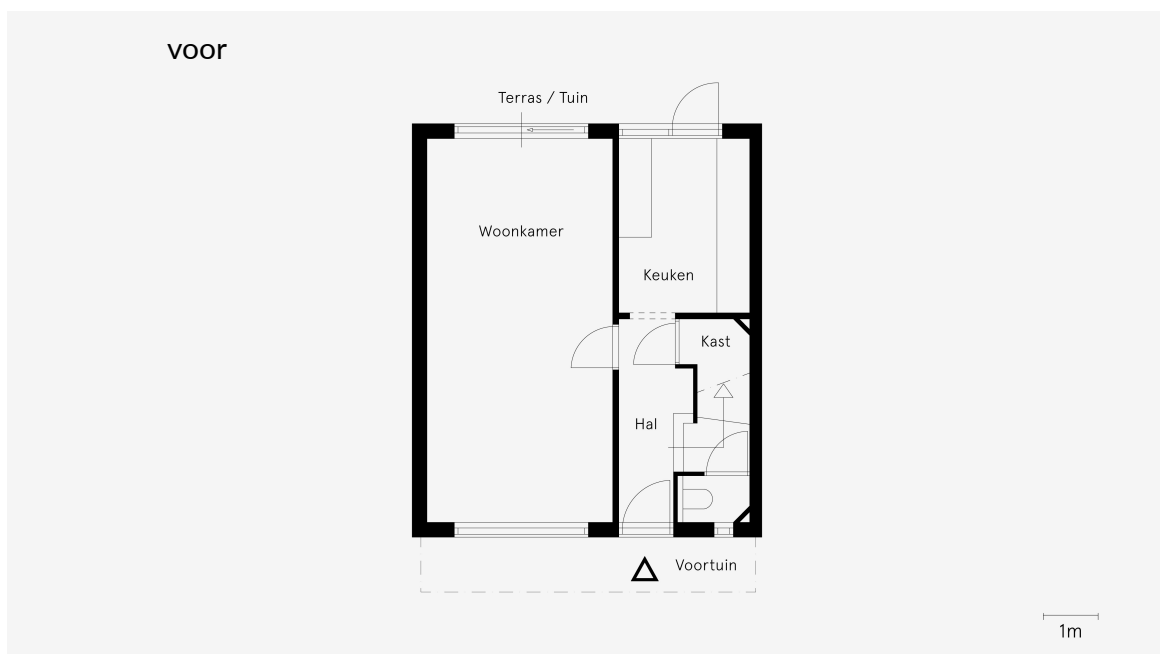
Huislift zonder schacht

Een elektrische huislift zonder schacht kan een goed alternatief zijn voor een traplift. Door een uitgekiende positie van de lift in de woning, is een directe verbinding mogelijk van de woonkamer naar de slaapkamer.

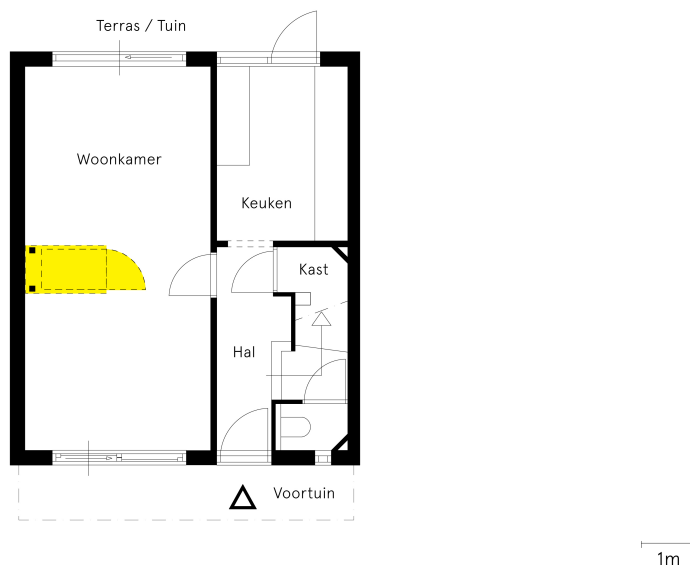
Eigenschappen

Prijsindicatie €20.000

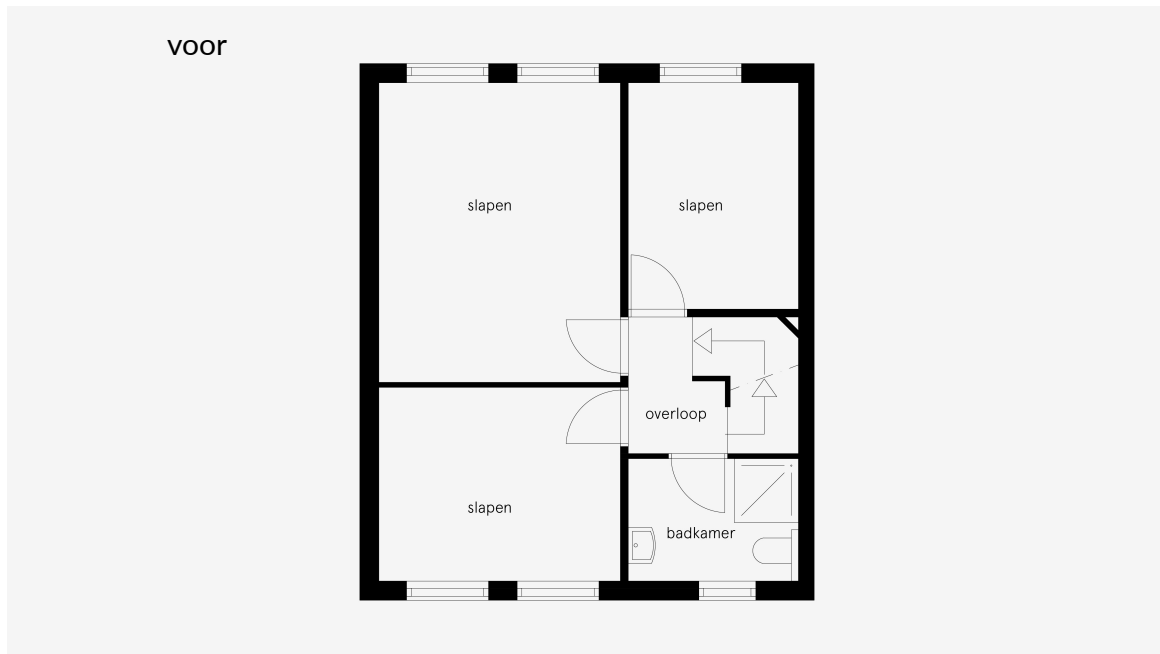
Soort oplossing huislift, overloop, slaapkamer, woonkamer

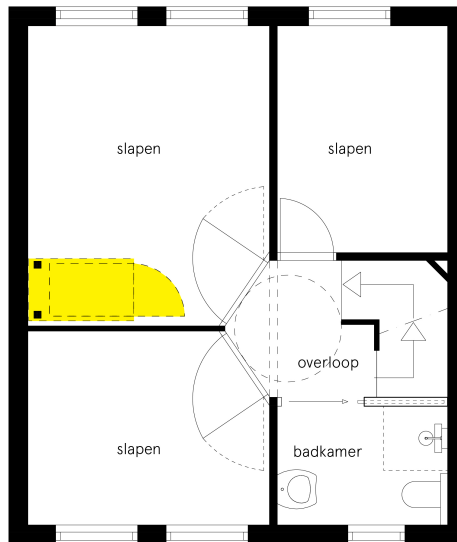
na

Langer thuis in eigen huis

na

Een elektrische huislift zonder schacht kan een goed alternatief zijn voor een traptlift. Door een uitgekiende positie van de lift in de woning, is een directe verbinding mogelijk van de woonkamer naar de slaapkamer. De lift is eenvoudig bedienbaar, kent verschillende afmetingen en kan zittend, staand, met een rollator of rolstoel gebruikt worden. De lift staat ofwel beneden, ofwel boven en vormt daarmee nauwelijks een obstakel.

Huislift als alternatief voor de traplift

Ouderen met een stok of rollator kunnen steeds moeilijker traplopen waardoor een serieus valgevaar kan ontstaan. De verdieping wordt slechter bereikbaar en de actieradius van de bewoner in de woning wordt kleiner. Een beproefde methode om naar boven te komen, is het plaatsen van een traplift. Maar een traplift heeft ook zijn beperkingen. Gang, trap en overloop in de jaren vijftig woningen zijn niet breed. Een traplift beperkt de krappe manoeuvreerruimte nog meer. Bovendien wordt door het plaatsen van een traplift de trap ook minder handig voor andere gebruikers. Met het plaatsen van een huislift blijft de trap goed begaanbaar voor bijvoorbeeld verzorgers en mantelzorgers. Bovendien wordt de ruimte in de gang en overloop daarmee niet nog verder ingeperkt.

Licht in de nacht

Veel senioren merken dat zij 's nachts vaker naar het toilet moeten. Het aandoen van een felle lamp verstoort het slaapritme; bovendien kan een partner daar wakker van worden. Loopverlichting met een bewegingssensor lost dat op.

Eigenschappen

Prijsindicatie	€80
Soort oplossing	slaapkamer

Toch is goede verlichting belangrijk om veilig de gang naar het toilet te kunnen maken. Loopverlichting met een bewegingssensor biedt een oplossing. Zodra men uit bed stapt, springt een kleine lamp onder het bed aan. Tijdens de loop naar het toilet, gaat er in iedere ruimte weer een andere lamp aan. Deze verlichting gaat ook vanzelf weer uit. Op deze manier kan men veilig, zonder het eigen bioritme of dat van de partner te verstoren, naar het toilet gaan en weer terugkeren in bed.

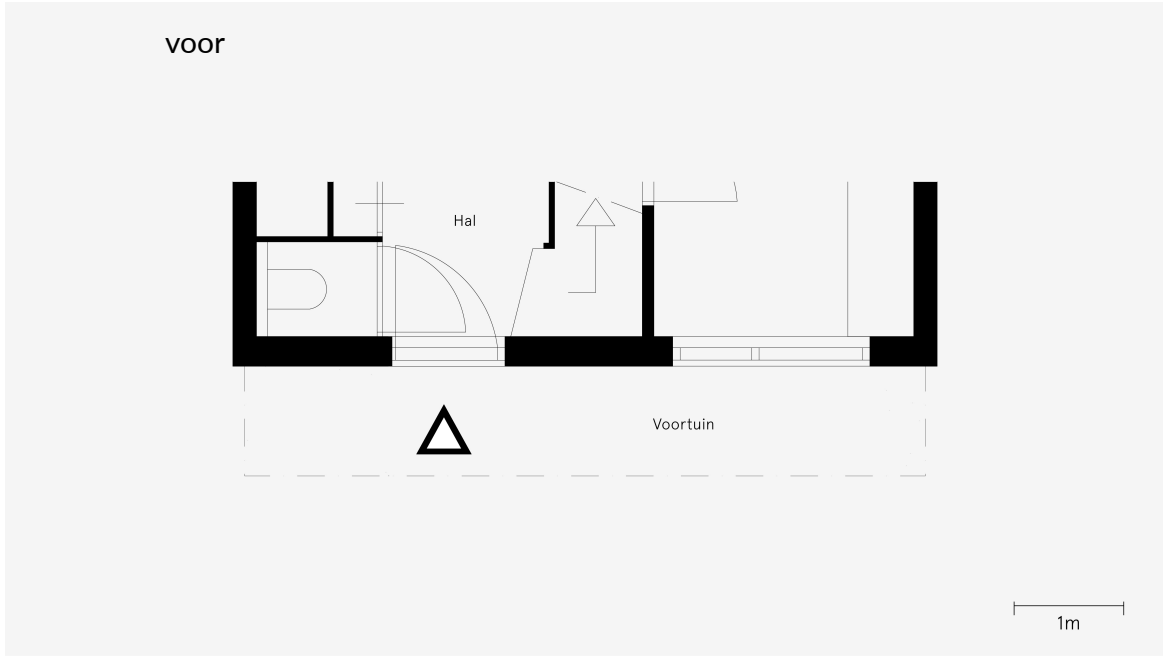
Een bankje, geveltuin en erker

Rijtjeswoningen uit de jaren vijftig hebben vaak een achtertuin met berging en een achterom. Aan de voorkant van het huis ligt meestal een voortuin, of op zijn minst een privézone die grenst aan het openbare trottoir. Er valt veel winst te behalen door deze privézone voor het huis aantrekkelijk in te richten en te benutten. In dit voorbeeld is een erker voorgesteld, met een geveltuin en bankje naast de voordeur.

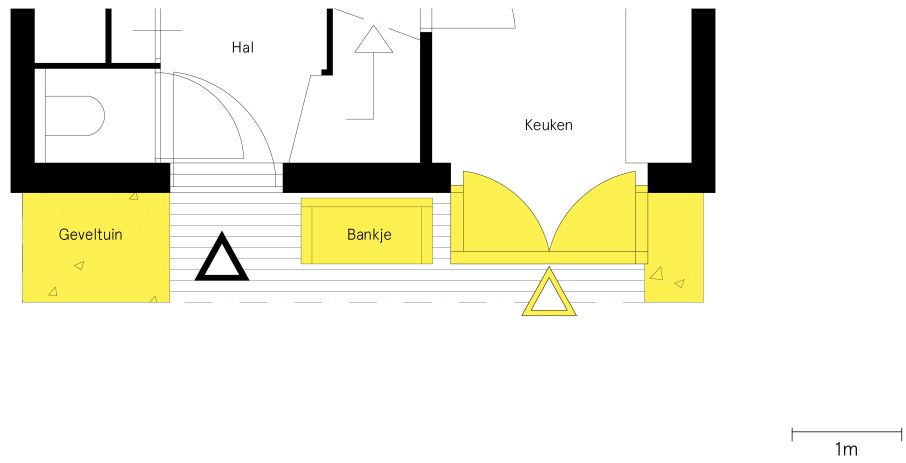
Eigenschappen

Prijsindicatie	€6.500
Soort oplossing	entree, erker, geveltuin

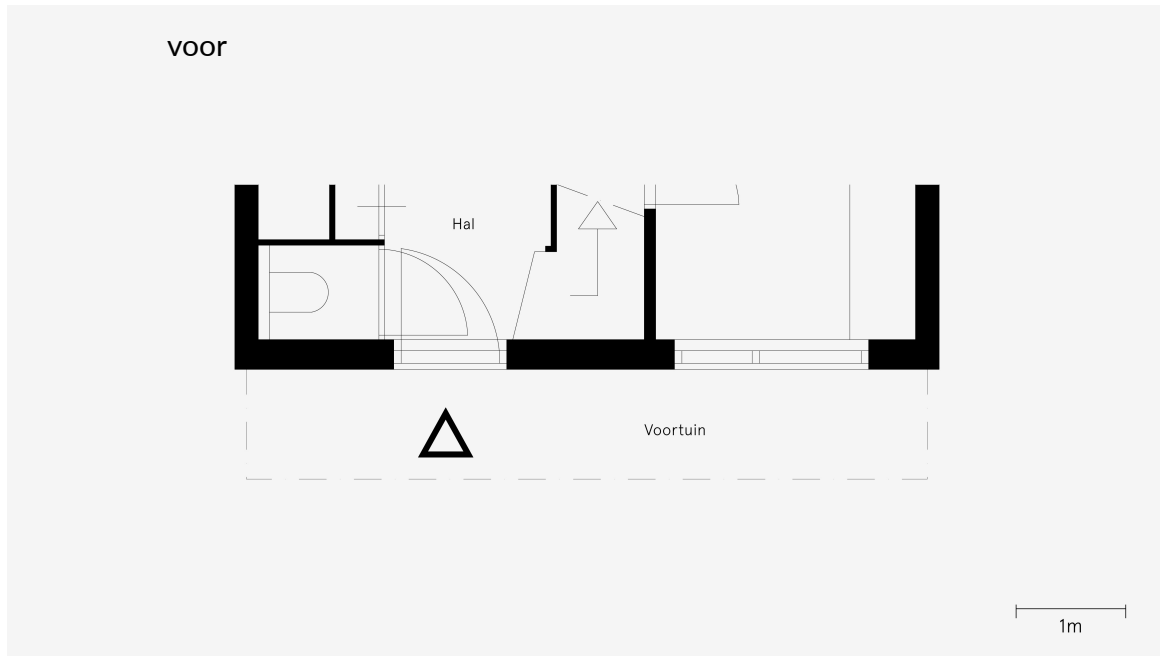
Langer thuis
in eigen huis

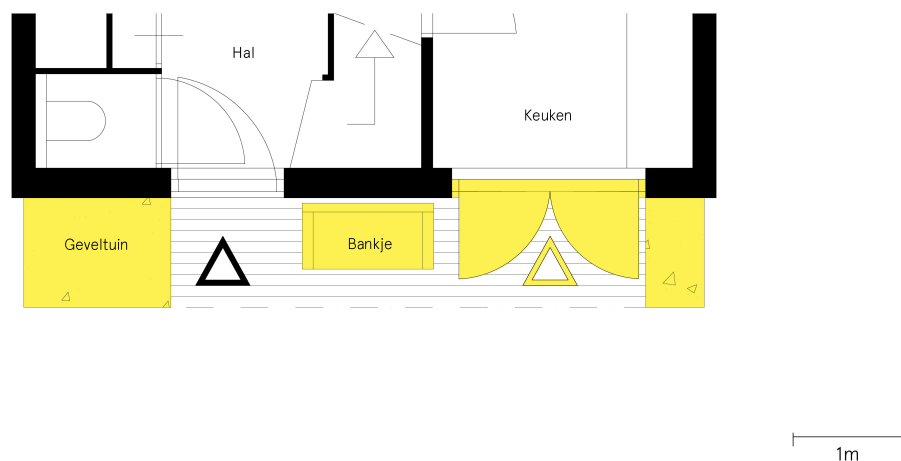
na

Langer thuis in eigen huis

na

Deze woningen hebben vaak een achtertuin met berging en een achterom. Aan de voorkant van het huis bevindt zich vaak een voortuin, of op zijn minst een privézone die grenst aan het openbare trottoir. Er valt veel winst te behalen door deze privézone voor het huis aantrekkelijk in te richten en te benutten.

De privézone aan de voorkant van het huis is vaak niet aantrekkelijk ingericht of wordt niet door de bewoners gebruikt. En dat is jammer, want met eenvoudige aanpassingen kunnen de toegankelijkheid van de woning, het straatbeeld en het sociale contact sterk worden verbeterd. Voor alleenstaande ouderen, die vaak in isolement leven, is met name dat laatste een groot voordeel.

Op afbeelding 1 wordt een bankje naast de voordeur voorgesteld met een klein geveltuintje. Het voorstel is ook om in de keuken een erker met dubbele deuren te maken van circa 50 cm tot 70 cm diep.

Op afbeelding 2 wordt een bankje voor de gevel voorgesteld met een klein geveltuintje, en openslaande, dubbele deuren naar de keuken zonder erker.

Hogere werkhoogte keuken

De wasmachine, droger, oven en vaatwasser bevinden staan vaak vrij laag: om er iets in te stoppen of uit te halen moet je bukken. Dat kan het risico op vallen vergroten.

Eigenschappen

Soort oplossing keuken

Wasmachine, droger, oven en vaatwasser bevinden zich vaak laag: je moet bukken om er iets in te stoppen of uit te halen. Dit kan het risico op vallen vergroten. Door deze apparaten op een hoogte van 30-50 cm te plaatsen, wordt de bediening gemakkelijker en veiliger. Ook wanneer er sprake is van het gebruik van een rol- of trippelstoel, is het bedienen van apparaten op hoogte gemakkelijker en vooral veiliger.

Een veilige trap

Veel mensen ervaren de trap als een risicovol onderdeel in huis. Men is bang om te vallen. Met een aantal kleine ingrepen kan dat risico aanmerkelijk worden verkleind.

Eigenschappen

Soort oplossing trap

Als de treden te hoog blijken, kan het aanbrengen van 'tussentreden' helpen. Bijkomend voordeel is dat men in beweging blijft en de spieren in benen en armen getraind blijven.

Door extra grepen te plaatsen, wordt aan beide zijden van de trap steun geboden. Maar vooral het aanbrengen van verlichting onder de treden of langs de muur verkleint de kans op misstappen aanzienlijk.

Deur openen met smartphone

Veel handelingen in en om het huis kunnen gemakkelijker en veiliger worden gemaakt door gebruik van huistechnologie. Er kan heel veel met een smartphone of tablet.

Eigenschappen

Soort oplossing entree

Met een smartphone of tablet kun je zien wie er voor de deur staat en de deur openmaken of dichtdoen. Dat geldt ook voor anderen die door de bewoner zijn gemachtigd, zoals mantelzorgers of zorgprofessionals. De verlichting kan vanuit huis of daarbuiten worden bediend. Dit is handig en veilig. Gordijnen, zonwering, ramen en deuren kunnen worden geopend en gesloten en cv, gas, elektra kunnen met de juiste app in dag- of nachtstand worden gezet.

Maar ook een alarmknop met GPS op de telefoon, behoort tot de mogelijkheden. Je kunt in nood altijd iemand waarschuwen en deze persoon kan je altijd vinden.

Huistechnologie is volledig aan te passen en uit te breiden op basis van wensen en behoeften.

Team

Het team dat onderzoek deed naar de rijtjeswoning uit de jaren vijftig:

Rob van Baalen – architect bij Brandjes van Baalen Architecten
Luuk van Baalen – stedenbouwkundige bij gemeente Bergen op Zoom
Jeroen Wilhelmus – communicatieadviseur bij Another Road Song

'Langer thuis in eigen huis' is een project van: